

Logowanie do eBOK

06/2026

www.zgm-tbs.czest.pl

informator

bezpłatny informator Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej TBS w Częstochowie
ukazuje się od 2015 roku

INFORMACJE • KOMUNIKATY • WIADOMOŚCI

ZGM TBS informuje

Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie”.

więcej na stronie 2

Droga rowerowa i chodnik przy al. Jana Pawła II

więcej na stronie 4

Huta Częstochowa na nowym etapie rozwoju

Huta Częstochowa zakończyła budowę docelowej struktury właścicielskiej spółki. Zgodnie z przyjętym modelem WĘGLOKOKS S.A. posiadać będzie 50,1 % udziałów, a Agencja Mienia Wojskowego 49,9 %.

więcej na stronie 4

Marsz różowej wstążki przeszedł ulicami Częstochowy

więcej na stronie 6

Powstaje wspólny zespół miasta i „Rakowa”

Zajmie się on analizą efektywności budowy nowego stadionu piłkarskiego w Częstochowie. To ważne dla oceny możliwości realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

więcej na stronie 5

Po transplantacji na Jurę

więcej na stronie 6

Bezwolne ofiary smartfonów?

Za nami Dzień Dziecka – doskonała okazja, by zapoznać się z ciekawym dokumentem poświęconym polskiej młodzieży, tzw. pokoleniu Z. Jakie ono jest? Na przykład uzależnione od ekranów, co zagraża jego bezpieczeństwu.

więcej na stronie 10

Środowiskowy aspekt pozostałości farmaceutycznych

więcej na stronie 9

ZGM TBS informuje

Podpisanie umowy o dofinansowanie projektu w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie”

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Województwo
Śląskie

W dniu 6 maja 2026 r. podpisano umowę o dofinansowanie projektu pn. „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie”. Program kierowany jest do wszystkich pracowników Zakładu Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie. Obejmuje zadania mające na celu eliminowanie niekorzystnych czynników ryzyka w miejscu pracy.

Zakres projektu obejmuje przeprowadzenie trzech zadań, tj:

Zad. 1 Modernizacja stanowisk pracy polegająca na zakupie:

- Krzesel biurowych ergonomicznych w ilości 38 szt.
- Klawiatur ergonomicznych w ilości 70 szt.
- Młotów udarowych z ergonomicznym pochwycem w ilości 6 szt.
- Szlifierek kątowych z ergonomicznym pochwycem w ilości 6 szt.
- Pilarek tarczowych akumulatorowych w ilości 6 szt.
- Wiertarko-wkrętarek z ergonomicznym pochwycem w ilości 6 szt.

Zad. 2 Działania edukacyjno-szkoleniowe polegające na udziale w szkoleniach o tematyce:

- Zasady ergonomii w pracy/zdrowy kręgosłup 58 os.
- Wypalenie zawodowe i stres w miejscu pracy 45 os.
- Stres w miejscu pracy i wypalenie zawodowe dla kadry kierowniczej 14 os.
- Ergonomia dla pracowników fizycznych 8 os.
- Asertywna obsługa klienta-kontakt z trudnym klientem 25 os.

Zad. 3 Pakiety badań profilaktycznych obejmujących badania:

- Kompleksowe markery nowotworowe dla kobiet 40os.
- Kompleksowe markery nowotworowe dla mężczyzn 20 os.
- Badania na stres dla kobiet 40 os.
- Badania na stres dla mężczyzn 20 os.

W najbliższym czasie zostanie zorganizowana otwarta rekrutacja do projektu, która ostatecznie obejmie 120 pracowników. Każda z osób z grupy projektowej otrzyma minimum jedną formę wsparcia.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej (Europejski Fundusz Społeczny Plus) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Dodatkowo w dniu 29 maja 2026 r. na budynku głównej siedziby Spółki przy ul. POW 24 w Częstochowie została umieszczona tablica informacyjna na temat uzyskania dofinansowania unijnego dla projektu w ramach Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (Europejski Fundusz Społeczny +), dla priorytetu FESL. 05.00-Fundusz Europejski dla rynku pracy, dla działania: FESL.05.13-Zdrowy pracownik pn. „Eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w Zakładzie Gospodarki Mieszkaniowej w Częstochowie”.

UWAGA MIESZKAŃCU ZASOBÓW ZGM TBS!

Chcesz sprawdzić stan swoich opłat bez wychodzenia z domu?

Mamy dla ciebie ofertę specjalną
Skorzystaj z Elektronicznego Biura Obsługi Klienta

eBOK

Przez eBOK sprawdzisz aktualny stan opłat za lokal oraz je uregulujesz

Jak uzyskać identyfikator oraz hasło do eBOK?

Jeśli posiadasz profil zaufany, złóż wniosek o wydanie identyfikatora i hasła przez stronę www.epuap.gov.pl
(pełna nazwa ZGM „TBS” w epuap to Zakład Gospodarki Mieszkaniowej Towarzystwo Budownictwa Społecznego w Częstochowie spółka z ograniczoną odpowiedzialnością)

Jeśli nie posiadasz profilu zaufanego, wypełnij wniosek o wydanie identyfikatora i hasła we właściwym oddziale eksploatacji ZGM TBS

eBOK dostępny jest na stronie: www.ebok.zgm-tbs.czyst.pl

Regulowanie czynszu jeszcze nigdy nie było tak proste

Polecam!

Paweł Konieczny

PREZES ZARZĄDU ZGM „TBS” w CZĘSTOCHOWIE

Regulamin eBOK dostępny jest na stronie www.zgm-tbs.czyst.pl

Czym żyje miasto

Huta Częstochowa na nowym etapie rozwoju

Huta Częstochowa zakończyła budowę docelowej struktury właścicielskiej spółki. Zgodnie z przyjętym modelem WĘGLOKOKS S.A. posiadać będzie 50,1 % udziałów, a Agencja Mienia Wojskowego 49,9 %.

Podpisanie dokumentów ukończyło wieloetapowy proces, który rozpoczął się od wydzierżawienia majątku Huty Częstochowa 20 listopada 2025 roku przez WĘGLOKOKS S.A., a następnie objął wykup majątku zakładu przez Skarb Państwa – Ministerstwo Obrony Narodowej oraz przekazanie go Agencji Mienia Wojskowego. Po uzyskaniu zgody Prezesa UOKiK oraz zamknięciu transakcji Agencja Mienia Wojskowego i WĘGLOKOKS S.A. obejmują udziały w Hucie Częstochowa.

Ponadto, podpisana zostanie również umowa finansowania obrotowego o wartości 100 mln zł między Agencją Rozwoju Przemysłu S.A. oraz Huta Częstochowa. Środki zostaną przeznaczone na bieżącą działalność zakładu, w tym zakup surowców oraz materiałów wspierających rozwój produkcji stali.

Dotychczasowy model dzierżawy zostaje zastąpiony trwałą strukturą właścicielską, która wzmacnia stabilność funkcjonowania Huty i tworzy podstawy do dalszego rozwoju zakładu.

– To bardzo ważny moment dla Huty Częstochowa, ale również dla całej Grupy Kapitałowej Węgłokoks. Proces, który rozpoczęliśmy od zabezpieczenia ciągłości działania zakładu i przywrócenia jego potencjału produkcyjnego, przechodzi dziś w kolejny, docelowy etap. Huta Częstochowa ma już stabilną strukturę właścicielską, a nie wyłącznie model oparty na dzierżawie. To daje większą przewidywalność,

porządkuje sytuację majątkową i pozwala myśleć o rozwoju zakładu w dłuższej perspektywie – mówi Tomasz Słezak, prezes zarządu WĘGLOKOKS S.A.

Huta Częstochowa jest istotnym elementem strategii Grupy Kapitałowej Węgłokoks do 2030 roku, zgodnie z którą segment stalowy ma stać się jej głównym filarem działalności. Strategia Węgłokoksu zakłada rozwój segmentu stalowego oraz wzmacnianie portfela aktywów przemysłowych.

– Przed Huta Częstochowa otwiera się etap rozwoju produkcji i wzmacniania jej pozycji w segmentach o wysokim znaczeniu przemysłowym. Zakład posiada kompetencje, które pozwalają myśleć o szerszym wykorzystaniu jego potencjału w obszarze wyrobów specjalistycznych, w tym blach pancernych dla przemysłu obronnego. Równolegle analizujemy możliwości związane z przygotowaniem huty do udziału w projektach dla energetyki jądrowej, które wymagają najwyższych standardów jakości, certyfikacji i powtarzalności produkcji. To kierunki, które dobrze wpisują się zarówno w strategię Grupy Węgłokoks, jak i w potrzeby polskiego przemysłu – podkreśla Adrian Sienicki, prezes zarządu Huty Częstochowa.

Huta Częstochowa posiada koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na wytwarzanie i obrót wyrobami oraz technologiami o przeznaczeniu wojskowym i policyjnym. To kluczowe z punktu widzenia realizacji zadań, jakie w związku zagospodarowaniem majątku spółki postawił przed Agencją Mienia Wojskowego minister obrony narodowej.

– Naszym zadaniem jest przede wszystkim wzmocnienie części produkcji związanej z obron-

nością. Będziemy mieli na nią wpływ poprzez odpowiednie przedstawicielstwo w organach spółki. Chcemy brać udział w innowacyjnych, nowoczesnych projektach, m.in. produkcji BWP Borsuk, KTO Rosmak czy fregat raketowych w ramach programów Ratownik i Miecznik – mówi Marcin Horyń, prezes Agencji Mienia Wojskowego. – Największą szansę dla wzmocnienia bezpieczeństwa Polaków widzimy przy wykorzystaniu lokalnego potencjału, poprzez współpracę z takimi podmiotami jak Polska Grupa Zbrojeniowa. Stal z Huty Częstochowa pozwoli na uniezależnienie produkcji i skrócenie łańcucha dostaw – podkreśla.

Finalizacja procesu właścicielskiego otwiera nowy etap związany z dalszym rozwojem kompetencji produkcyjnych zakładu oraz wzmacnianiem jego pozycji jako jednego z kluczowych aktywów przemysłowych w rozwijanym segmencie stalowym Grupy Kapitałowej Węgłokoks. Zakład ma pełnić ważną rolę w budowie zintegrowanego łańcucha wartości w filarze hutniczym Grupy – od produkcji półwyrobów stalowych, po ich dalsze wykorzystanie w zakładach należących do Grupy.

Informacja i zdjęcie z podpisania dokumentów:
hutaczestochowa.com.pl

Czym żyje miasto

Droga rowerowa i chodnik przy al. Jana Pawła II

Wiele osób korzysta już z nowego ciągu pieszo-rowerowego wybudowanego wzdłuż al. Jana Pawła II – od Rynku Wieluńskiego do ul. ks. Jerzego Popiełuszki. Inwestycja o długości około 500 metrów poprawiła komfort i bezpieczeństwo zarówno rowerzystów, jak i pieszych, a jednocześnie uporządkowała przestrzeń w jednej z ważniejszych części miasta.

Zakres prac objął budowę nowej infrastruktury rowerowej i pieszej, wykonanie nowej nawierzchni asfaltowej, przebudowę fragmentów chodników oraz dostosowanie połączeń z istniejącym rondem i peronem autobusowym. W ramach zadania uporządkowano również tereny zielone oraz wykonano nowe oznakowanie poziome i pionowe.

Nowa organizacja przestrzeni ułatwi komunikację, poprawi estetykę, a przede wszystkim bezpieczeństwo w rejonie Rynku Wieluńskiego i skrzyżowania z ul. ks. Popiełuszki, gdzie ruch pieszy i rowerowy jest szczególnie intensywny. Koszt inwestycji to około 1,3 mln zł.

Realizacja inwestycji wpisuje się w konsekwentnie prowadzony proces ujednolicania częstochowskiej sieci dróg rowerowych. Dzięki temu kolejne

odcinki tras stają się bardziej funkcjonalne i wygodne dla użytkowników.

Fot. Łukasz Kolewiński / UM Częstochowy

Czym żyje miasto

Powstaje wspólny zespół miasta i „Rakowa”

Zajmie się on analizą efektywności budowy nowego stadionu piłkarskiego w Częstochowie. To ważne dla oceny możliwości realizacji inwestycji w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego.

Analiza efektywności ma uwzględniać m.in. podział zadań i ryzyk pomiędzy podmiot publiczny i partnera lub partnerów prywatnych, szacowane koszty cyklu żywotności przedsięwzięcia i czas niezbędny na realizację inwestycji. Przygotowana zostanie także analiza porównawcza efektywności realizacji zadania w inny sposób, w tym - przy wykorzystaniu wyłącznie środków publicznych.

Rezultat pracy zespołu zostanie przekazany przez miasto ministrowi właściwemu ds. rozwoju regionalnego, w celu uzyskania opinii dotyczącej realizacji przedsięwzięcia w procesie partnerstwa publiczno-prywatnego. Miasto zakłada też konsultacyjne, proceduralne i logistyczne wsparcie ministerstwa w trakcie trwania tego procesu. Plany budowy stadionu Rakowa wpisują się w szerszą koncepcję rewitalizacji terenów Starego Miasta, wraz z przejmowanym przez samorząd terenem byłego „Elanexu”.

Zespół ds. analizy efektywności jest powoływany zarządzeniem Prezydenta Miasta Częstochowy. W jego skład wejdą przedstawiciele RKS Raków, w tym: prezes klubu Wojciech Cygan, jego zastępca Dawid Krzętowski, przedstawiciel strony społecznej i sponsorów Rafał Niewmierzycki oraz przedstawiciel Stowarzyszenia Kibiców „Wieczny Raków” Marcin Grzejszczak. Przewodniczącym zespołu będzie zastępca prezydenta Częstochowy Łukasz Kot, a Urząd Miasta będą reprezentować

także naczelnicy wydziałów: Funduszy Europejskich i Rozwoju - Anna Król-Wiśniewska, Mienia i Nadzoru Właścicielskiego - Piotr Gerasch, Inwestycji i Zamówień Publicznych - Michał Konieczny, Informacji i Komunikacji - Aleksander Wierny oraz zastępca naczelnika Wydziału Kultury i Sportu Sławomir Gajda.

Przedstawiciele władz miasta – z pierwszym zastępcą prezydenta Zdzisławem Wolskim oraz zastępcami prezydenta Łukaszem Kotem i Łukaszem Pabisiem, odwiedzili 22 maja RKS Raków, m.in. zapoznając się z ostatecznymi efektami rozbudowy zaplecza stadionu przy ul. Limanowskiego. Klub na swoje potrzeby zaaranżował nowe wnętrza zrealizowane w ramach II przebudowy obiektu, zakończonej jesienią ubiegłego. Miejska inwestycja kosztowała 18,1 mln zł wraz z dofinansowaniem ministerialnym. Objęła m.in. powiększenie głównego budynku klubowego o część regeneracyjno-rehabilitacyjną i administracyjno-biurową wraz z remontem części istniejących pomieszczeń, budowę piętra w drugim budynku przeznaczonym na część szkoleniową z częścią socjalno-sanitarną oraz boisk treningowych z zapleczem.

W kontekście planów rewitalizacji terenu byłego „Elanexu” istotna jest informacja o podtrzymaniu – przez Generalnego Konserwatora Zabytków – decyzji o wpisaniu do wojewódzkiego rejestru zabytków zespołu zabudowy Przędzalni Czesankowej „Elanex” wraz z gruntami. Przypomnijmy, że od tej decyzji z maja 2025 r. odwołało się miasto, uważając dotychczasową formę ochrony wybranych zabytkowych budynków za wystarczającą i adekwatną do stopnia zachowania istotnych

wartości istniejącej jeszcze zabudowy przemysłowej. Obecna decyzja zostanie zaskarżona przez miasto do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Utrudnia ona możliwości zagospodarowania i racjonalnej rewitalizacji terenów byłego „Elanexu”, ale ich nie uniemożliwia. Miasto i klub są nadal zgodne co do koncepcji lokalizacji nowego stadionu w zachodniej części Starego Miasta.

Fot. Grzegorz Skowronek (Urząd Miasta Częstochowy)

Kultura

Najlepszą wystawę w województwie zrobiło Muzeum Częstochowskie

Chodzi o „BOMBkOWĄ historię Częstochowy”. Wystawa właśnie dostała Nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego za Wydarzenie Muzealne Roku 2025.

Ekspozycja „BOMBkOWA historia Częstochowy” – przygotowana przez Muzeum Częstochowskie – zwyciężyła w kategorii wystaw, pokonując 25 innych propozycji z całego województwa.

Cały projekt „BOMBkOWA historia Częstochowy” służył dogłębnemu zbadaniu niezwykle precyzyjnej – a artystycznie często niedocenionej – dziedziny sztuki rzemieślniczej, jaką jest tworzenie szklanych ozdób choinkowych. Prześlędzono i udokumentowano etapy ich powstawania; wzięto także pod lupę historię firm z tej branży wytwórczości – jako przekazicieli tradycji – oraz osób bezpośrednio zaangażowanych w ich działalność. Efektem tego przedsięwzięcia była przede wszystkim wystawa, ale także – jako jej merytoryczne uzupełnienie – bogato ilustrowana publikacja.

Wcześniej nikt nie rozpatrywał tej dziedziny sztuki jako lokalnego rzemiosła. A przekazywanie go dalej jest tym trudniejsze – i tym bardziej zasługuje na uznanie – że odbywa się poza kursami, szkoleniami, materiałami drukowanymi etc. Ta wiedza i umiejętności podtrzymywane są jednak w szklanych manufak-

turach, przekazywane kolejnym pokoleniom rozwijają się i ewoluują.

W przedsięwzięciu wzięło udział 13 firm z Częstochowy i najbliższych okolic – Choinka, Duet-2, Er-Kram, Glaspol GlitterLab, Gwiazda, Huras Family, Impuls, Irys, Komożja Family, Koronex, Max Glass Ornaments, Starglass. Udoświadczony swój sprzęt pracy oraz jej materialne rezultaty na finalną ekspozycję. Spotkała się ona z ogromnie życzliwym przyjęciem, ukazując ozdobę choinkową jako produkt lokalny, artystyczny konglomerat, wizytówkę miasta powoli zyskującą uznanie także w całej Polsce.

Wystawę „BOMBkOWA historia Częstochowy” można było oglądać do 28 marca. Kto tego nie zrobił, niech żałuje. Ekspozycję zakończyło spotkanie z muzealniczkami, bez których tego sukcesu by nie było – koordynatorką projektu Ewelina Mędrała-Młyńska oraz kuratorką ekspozycji Agnieszką Ciuk-Koćwin.

Nagrody Marszałka Województwa Śląskiego za wydarzenie muzealne roku ustanowiono 20 lat temu. Honoruje się nimi instytucje muzealne z całego województwa, których statut lub regulamin został uzgodniony z Ministrem Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Na konkurs – we wszystkich 4 kategoriach (wystawy, publikacje, inicjatywy edukacyjne oraz popularyzacja dziedzictwa kulturowego

– w tym multimedia, dokonania z zakresu konserwacji) wpłynęło łącznie 65 zgłoszeń z 19 muzeów województwa śląskiego. Konkurencja w kategorii wystaw była najbardziej wymagająca – propozycji było aż 26.

18 maja na gali w Bielsku-Białej nagrody wręczyli wicemarszałek Województwa Śląskiego Joanna Bojczuk oraz wiceprzewodniczący Sejmiku Stanisław Gmitruk.

Nagroda dla naszego Muzeum cieszy tym bardziej, że wiadomość o niej przychodzi tuż po Międzynarodowym Dniu Muzeów (18 maja) i poprzedzającej go, częstochowskiej odsłonie Nocy Muzeów (16 maja), która – jak informuje sama częstochowska instytucja – przyciągnęła tłumy do jej obiektów na spotkania, wykłady, wystawy, oprowadzania kuratorskie, koncerty, wernisaż, spacer, premierę bajki i słuchowiska, warsztaty oraz gry i zabawy dla dzieci.

Na bazie informacji z Działu Etnografii Muzeum Częstochowskiego oraz portalu Województwa Śląskiego w galerii obok: zdjęcia z nagrodzonej wystawy oraz z uroczystości wręczenia nagród w Bielsku Białej 18 maja 2026 (fot. z FB Muzeum Częstochowskiego)

Zdrowie

Marsz różowej wstążki przeszedł ulicami Częstochowy

W wydarzeniu zorganizowanym przez Stowarzyszenie Częstochowskie Amazonki uczestniczyli mieszkańcy, przedstawiciele instytucji, środowisk medycznych, szkół i organizacji społecznych.

Główną ideą Marszu jest promocja profilaktyki i wczesnego wykrywania raka piersi oraz okazanie solidarności z osobami dotkniętymi tą chorobą.

Tegoroczny Marsz Różowej Wstążki odbył się pod hasłem „Mamo, bądź zdrowa!”. Uczestnicy spotkali się na placu Biegańskiego, skąd wspólnie przeszli na Stary Rynek.

W ramach akcji stanęło Miasteczko Profilaktyczne z punktami bezpłatnych badań. Uczestnicy mogli skorzystać tam z darmowych konsultacji i

badań, m.in. USG piersi i tarczycy, a także odebrać vouchery na badania PSA. Przygotowano również stoiska informacyjne, pokazy pierwszej pomocy oraz działania związane z edukacją zdrowotną.

W programie znalazła się także debata dotycząca profilaktyki i dbania o zdrowie, w której podkreślano znaczenie regularnych badań oraz szybkiej diagnostyki w wykrywaniu chorób nowotworowych.

Marsz Różowej Wstążki od 18 lat jest jednym z najbardziej rozpoznawalnych wydarzeń profilaktycznych organizowanych w Częstochowie.

Fot. Grzegorz Skowronek
/ UM Częstochowy

Zdrowie

Po transplantacji na Jurę

Grupa osób po transplantacji organów wyjechała na Rowerowy Szlak Orlich Gniazd. Start nastąpił w Częstochowie. Rajd prowadził przez najbardziej atrakcyjne miejsca Jury.

Rowerowy Szlak Orlich Gniazd to 190 km między Częstochową a Krakowem. Killkanaście osób po transplantacji organów wraz z kilkoma osobami towarzyszącymi przejechało malowniczą, ale wymagającą trasę w 3 dni (od czwartku do soboty), ze zwiedzaniem najciekawszych turystycznie miejsc na Jurze. Były wśród nich symbole szlaku, czyli średniowieczne zamki i warownie położone na wapiennych wzgórzach i skałach („Orle Gniazda”), które kiedyś strzegły granic państwa. Po drodze uczestnicy wyprawy odwiedzili zatem: zamek Olsztyn, Złoty Potok i Rezerwat Parkowe, zamek Ostrężnik, Żarki, zamki Mirów i Bobolice, Górę Zborów, zamek Bąkowiec, Okiennik Wielki, źródła Rzeki Warty, zamki: Ogrodzieniec, Pilcza w Smoleńniu, Bydlin i Rabsztyn, kościół w Paczółtowicach, Dolinę Eliaszkówki, Klasztor w Czernej i zamek Tenczyn.

Członkowie grupy „Osoby po Transplantacji i Przyjaciele” zatrzymali się na dwa noclegi – w Hucisku i Olkuszu. Większość z nich poruszała się na wypożyczonych „elektrykach”, reszta na rowerach tradycyjnych. Ich wyzwanie wspierał Związek Gmin Jurajskich (dyrektor Biura ZGJ jest przewodnikiem rajdu) oraz Jurajska Grupa GOPR.

Grupa „Osób po Transplantacji oraz Przyjaciół”

chce motywować do aktywności, pokazywać, że po transplantacji można normalnie żyć, a także promować samą ideę Transplantacji - Dawstwa Narządów. Na fb liczy już ona ok. 1,4 tys. uczestników. Jej członkowie biorą udział w kolejnych wyprawach - pieszych bądź rowerowych. Na koncie mają m.in. zdobycie Korony Gór Polski. Na Jurze próbowali już wcześniej wspinaczki skałkowej, a teraz na trasie Rowerowego Szlaku Orlich Gniazd.

Fot. ze startu grupy „Osób po Transplantacji i Przyjaciele” spod częstochowskiego dworca PKP – na początku Rowerowego Szlaku Orlich Gniazd - Łukasz Kolewiński (Urząd Miasta Częstochowy).

Politechnika Częstochowska

Miasto, które daje znaki - o roli identyfikacji wizualnej w codziennym życiu mieszkańców

Są takie elementy miasta, których na co dzień prawie nie zauważamy. Tablica na urządzie, oznaczenie przystanku, kolor miejskiego komunikatu, nazwa instytucji, symbol na dokumencie, układ informacji na stronie internetowej. Mijamy je w drodze do pracy, szkoły, lekarza albo podczas załatwiania urzędowych spraw. Zwykle nie poświęcamy im większej uwagi - dopóki wszystko działa. Ich znaczenie ujawnia się dopiero wtedy, gdy zaczyna ich brakować. Gdy nie wiadomo, które wejście jest właściwe, gdy komunikat wygląda przypadkowo, gdy tablica nie prowadzi do celu, a informacja w przestrzeni publicznej nie daje pewności, czy jest aktualna i oficjalna. W takich momentach miasto przestaje być czytelne. Staje się trudniejsze do odczytania.

Właśnie dlatego identyfikacja wizualna miasta nie powinna być traktowana wyłącznie jako kwestia estetyki i promocji. W ujęciu współczesnych badań nad komunikacją miejską jest ona jednym z narzędzi porządkowania informacji w przestrzeni publicznej. Identyfikacja wizualna pełni funkcję systemu znaków, który wspiera procesy poznawcze użytkownika: rozpoznawanie, klasyfikowanie i interpretowanie komunikatów. Jej skuteczność zależy nie tylko od walorów graficznych, lecz także od konsekwencji stosowania, czytelności oraz zgodności z potrzebami odbiorców. Obejmuje nie tylko logo, herb czy kolorystykę, ale cały system znaków, nazw, oznaczeń, komunikatów i rozwiązań graficznych, dzięki którym mieszkańiec może szybciej rozpoznać instytucję, usługę lub oficjalny przekaz.

To ważne, ponieważ współczesne miasto jest środowiskiem nadmiaru informacji. Mieszkaniec odbiera komunikaty z wielu źródeł jednocześnie: z Internetu, aplikacji mobilnych, mediów społecznościowych, plakatów, tablic, ogłoszeń, ekranów i oznaczeń w terenie. W tym gąszczu znaków szczególnego znaczenia nabiera spójność. Jeżeli oficjal-

ne komunikaty miasta są konsekwentne wizualnie, łatwiej je rozpoznać, zapamiętać i odróżnić od informacji przypadkowych. Badania nad percepcją wizualną wskazują, że powtarzalność form, kolorów i układów graficznych zmniejsza obciążenie poznawcze odbiorcy, czyli wysiłek potrzebny do zrozumienia komunikatu. W praktyce oznacza to, że mieszkańiec szybciej podejmuje decyzję, gdzie iść, komu zaufać oraz którą informację uznać za oficjalną.

Identyfikacja wizualna pełni więc funkcję praktyczną. Pomaga orientować się w przestrzeni, ułatwia korzystanie z usług publicznych oraz skraca dystans między mieszkańcem a instytucją. Dobrze zaprojektowany znak, czytelna tablica albo jednoznaczne oznaczenie budynku w rzeczywistości wpływają na codzienny komfort użytkowników

miasta. Dla osoby, która śpieszy się do urzędu, seniora szukającego właściwego punktu obsługi, rodzica z dzieckiem czy kogoś, kto dopiero poznaje miasto, czytelność informacji ma bardzo konkretne znaczenie. W tym kontekście identyfikację wizualną można uznać za element infrastruktury informacyjnej miasta, podobnie jak sieć ulic, przystanków czy instytucji publicznych. Nie organizuje ona ruchu fizycznego bezpośrednio, ale wpływa na sposób, w jaki ludzie rozumieją przestrzeń i poruszają się po niej. W świecie, w którym codziennie dociera do nas zbyt wiele komunikatów, taka czytelność staje się jedną z najważniejszych form troski o mieszkańca.

Julia Wieczorek, Michał Dziadkiewicz
Politechnika Częstochowska

Policja

Nielegalne papierosy zabezpieczone przez policjantów z Częstochowy

Policjanci z Wydziału do Walki z Przestępczością Ekonomiczną Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie zatrzymali 61-letniego mężczyznę podejrzanego o posiadanie nielegalnych wyrobów tytoniowych. W wyniku przeprowadzonych działań mundurowi zabezpieczyli 40 tysięcy papierosów bez polskich znaków skarbowych akcyzy. Straty Skarbu Państwa z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego oraz podatku VAT oszacowano na blisko 60 tysięcy złotych.

Śledczy z Wydziału do Walki z Przestępczością Ekonomiczną Ko-

mendy Miejskiej Policji w Częstochowie na co dzień zajmują się zwalczaniem przestępczości godzącej w interesy finansowe Skarbu Państwa, w tym przestępstw skarbowych oraz podatkowych. Podczas prowadzonych działań podejmują również czynności dotyczące nielegalnego obrotu papierosami, tytoniem, alkoholem oraz innymi wyrobami, które nie posiadają wymaganych przepisami znaków akcyzy.

Efektom ich pracy było odkrycie kolejnego przypadku tego rodzaju nielegalnej działalności – wczoraj policjanci zatrzymali 61-letniego

mężczyznę, u którego w mieszkaniu i w pomieszczeniach gospodarczych znaleźli znaczne ilości papierosów bez polskich znaków skarbowych akcyzy. Nielegalny towar został zabezpieczony przez policjantów. Łącznie policjanci zabezpieczyli 40 tysięcy sztuk papierosów, które w przypadku wprowadzenia do obrotu, naraziłyby Skarb Państwa na straty w wysokości blisko 60 tysięcy złotych z tytułu niezapłaconego podatku akcyzowego oraz VAT.

61-latek usłyszał już zarzut przechowywania wyrobów tytoniowych bez polskich znaków skarbowych

akcyzy. Za popełnione przestępstwo grozi mu wysoka grzywna, kara pozbawienia wolności albo obie te kary łącznie.

KMP w Częstochowie

Policja

Przypominamy o obowiązku utworzenia korytarza życia

Przypominamy o obowiązku ułatwienia przejazdu pojazdowi uprzywilejowanemu, czyli tworzenia korytarza życia na drogach o co najmniej dwóch pasach ruchu w jednym kierunku. Zgodnie z obowiązującym prawem, wszyscy kierujący zobowiązani są do umożliwienia swobodnego przejazdu pojazdom służb ratowniczych, a także pojazdów zarządców dróg lub pomocy drogowej, jeśli biorą udział w akcji ratowniczej.

Do 2019 roku szybkie i swobodne dotarcie na miejsce zdarzenia drogowego służb ratunkowych, które muszą poruszać się między stojącymi w korku samochodami, było utrudnione. Dlatego też kilka lat temu do Ustawy Prawo o Ruchu Drogowym dopisany został obowiązek utworzenia korytarza życia.

Jak go utworzyć? Kierowcy poruszający się lewym skrajnym pasem zjeżdżają na lewo, a poruszający się pozostałymi pasami na prawo. Po przejeździe pojazdu uprzywilejowanego, kierujący mogą kontynuować jazdę uprzednio zajmowanym pasem.

Kiedy utworzyć korytarz życia? Nie czekaj, aż usłyszysz sygnały pojazdów uprzywilejowanych. Jeśli na drodze, którą się poruszasz utworzył się zator, przygotuj się, by w każdym momencie móc umożliwić przejazd służbom.

Nie blokuj przejazdu pojazdowi uprzywilejowanemu. Za utrudnianie przejazdu takim pojazdom grozi mandat karny!

Wszyscy kierujący zobowiązani są do umożliwienia swobodnego przejazdu pojazdom służb ratowniczych oraz zarządców dróg lub pomocy

drogowej, jeśli biorą udział w akcji ratowniczej. Jak w wielu innych sytuacjach, najważniejszy jest zdrowy rozsądek i odpowiedzialność za siebie i innych.

materiał KWP w Katowicach

Policja

Zmiana w przepisach - obowiązkowa jazda w kasku

3 czerwca 2026 r. weszły w życie nowe przepisy dotyczące bezpieczeństwa najmłodszych uczestników ruchu drogowego. Rowerzyści, kierujący hulajnogą elektryczną lub UTO (urządzenie transportu osobistego) do 16. roku życia będą mieli obowiązek używania kasków ochronnych.

Wprowadzenie nowych regulacji ma na celu zwiększenie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży oraz ograniczenie liczby poważnych urazów głowy podczas zdarzeń drogowych. Kask to jeden z najważniejszych elementów ochrony, który może uratować zdrowie, a nawet życie. Dlatego tak ważne jest przypominanie zasad bezpieczeństwa oraz kształtowanie dobrych nawyków już od najmłodszych lat.

Bezpieczeństwo dzieci na drodze to wspólna odpowiedzialność pieszych, rowerzystów, rodziców oraz kierowców. Zachowajmy rozwagę i ostrożność, szczególnie w pobliżu szkół, przejść dla pieszych i miejsc, gdzie bawią się dzieci.

W ramach działań edukacyjno-profilaktycznych firma Screen Network będzie emitowała spot informacyjny dotyczący nowych przepisów na ekranach rozlokowanych na terenie całego kraju.

Bezpieczeństwo dzieci to wspólna sprawa nas wszystkich!

Biuro Ruchu Drogowego KGP

ZMIANA W PRZEPISACH

OD 3 CZERWCA 2026 ROKU

**ROWERZYŚCI, KIERUJĄCY
HULAJNOGĄ ELEKTRYCZNĄ
ORAZ UTO**

DO 16. ROKU ŻYCIA

**MAJĄ OBOWIĄZEK
UŻYWANIA KASKÓW
OCHRONNYCH**

Bądź eko

Środowiskowy aspekt pozostałości farmaceutycznych

W ostatnich latach uwagę środowiska naukowego przyciągnęła obecność farmaceutyków w środowisku wodnym, sklasyfikowanych jako tzw. nowe zanieczyszczenia (emerging pollutants). Farmaceutyki to aktywna biologicznie grupa leków i trwałych związków o negatywnym działaniu na różne ekosystemy. Badania ujawniają dane, które potwierdzają powszechność występowania pozostałości leków w dopływach i odpływach z oczyszczalni ścieków, wodach powierzchniowych (rzekach, jeziorach, strumieniach), wodzie podziemnej, wodzie pitnej, a nawet morskiej.

Liczba środków farmaceutycznych, definiowanych jako wyrób medyczny mający za zadanie działanie terapeutyczne lub zapobiegawcze, rośnie z roku na rok. Światowa konsumpcja antybiotyków i chemioterapeutyków mieści się w przedziale od 100000 do 200000 ton na rok (z tego połowę stanowią leki weterynaryjne). Najczęściej przyjmowane są środki przeciwbólowe, przeciwgorączkowe i antybiotyki.

Polak wydaje na leki dostępne bez recepty (ang. over the counter) najwięcej w Europie.

Farmaceutykami wykrywanymi w wodach powierzchniowych są niesteroidowe leki przeciwzapalne (NLPZ) oraz estrogeny (wchodzące w skład środków hormonalnych). Potencjalnym zagrożeniem są również leki wykorzystywane w weterynarii, których zużywa się coraz więcej, a nie są one bez znaczenia dla środowiska naturalnego. Zużycie leków przekłada się bezpośrednio na ryzyko występowania tych substancji w środowisku (30 do 90% dawki wydostaje się w postaci niezmienionej lub pod postacią metabolitów).

Postępujący przyrost produkcji farmaceutyków oraz brak skutecznych metod usuwania szerokiego spektrum leków, które pojawiają się w ekosystemach powinny wymusić potrzebę opracowania regulacji prawnych, zwracających uwagę na rosnący problem ich konsumpcji i produkcji.

Aktualnie nie ma jeszcze zaleceń co do badania pozostałości leków w wodzie pitnej.

Inne źródła przedostawania się leków do środowiska:

- dodawanie tych związków w hodowlach ryb
- nieprawidłowa utylizacja przeterminowanych lub nieużytych leków
- stosowanie osadów ściekowych do nawożenia terenów (mogą zawierać leki i ich metabolity
- ścieki z zakładów farmaceutycznych
- nielegalne zrzuty ścieków komunalnych, nieszczelności w systemie kanalizacji
- awarie systemów kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków – jedna z największych na świecie nastąpiła w okolicach Warszawy w 2019r. (oczyszczalnia Czajka), co spowodowało wprowadzenie do środowiska Wisły dużej ilości leków.

Bardziej znaczącym źródłem leków dla człowieka jest spożywanie mięsa zawierającego pozostałości antybiotyków. W 2022r. w Polsce użyto 858

ton antybiotyków w hodowli mięsa do spożycia, co klasyfikuje nasz kraj na I miejscu w Europie!!

Farmaceutyki a środowisko wodne

Wraz ze ściekami do wód powierzchniowych przedostają się substancje lecznicze i wywołują efekt toksyczny dla organizmów wodnych. Farmaceutyki zostały wykryte także w wodach pitnych. Różne czynniki mają wpływ na aktywność farmaceutyków w naturalnym środowisku, między innymi obecność bakterii, opady deszczu, temperatura. Niższa aktywność i przyspieszony rozkład leków następuje latem w porównaniu z okresem jesienno-zimowym.

Farmaceutyki ulegają w organizmie metabolizmowi czyli biotransformacji, niestety proces ten nie zachodzi w 100%, dlatego też z moczem wydalana jest postać zmetabolizowana oraz postać wolna leku. Lek wydalany wraz z moczem przedostaje się do ścieków komunalnych. Ponadto znany jest fakt, że przeterminowane leki z gospodarstw domowych najczęściej także trafiają do ścieków. Wysokie stężenia pozostałości leków znajdują się w ściekach szpitalnych, a także z przychodni lekarskich i lecznic zwierzęcych. Leki stosowane w weterynarii również przyczyniają się do zanieczyszczenia środowiska. W hodowli zwierząt stosowane są antybiotyki, promotory wzrostu, leki przeciw pasożytnicze, leki przeciwbólowe, hormony, które wraz z nawozem są stosowane do użytkowania pól. Może to powodować przedostawanie się tych substancji do wód gruntowych. Konwencjonalne metody oczyszczania ścieków nie usuwają w pełni farmaceutyków, dlatego też reszki leków zostają wprowadzone wraz z oczyszczonymi (często również nieoczyszczonymi) ściekami do wód powierzchniowych.

Zaawansowane technologie oczyszczania ścieków mają za zadanie usunąć to, co zostało pomi-

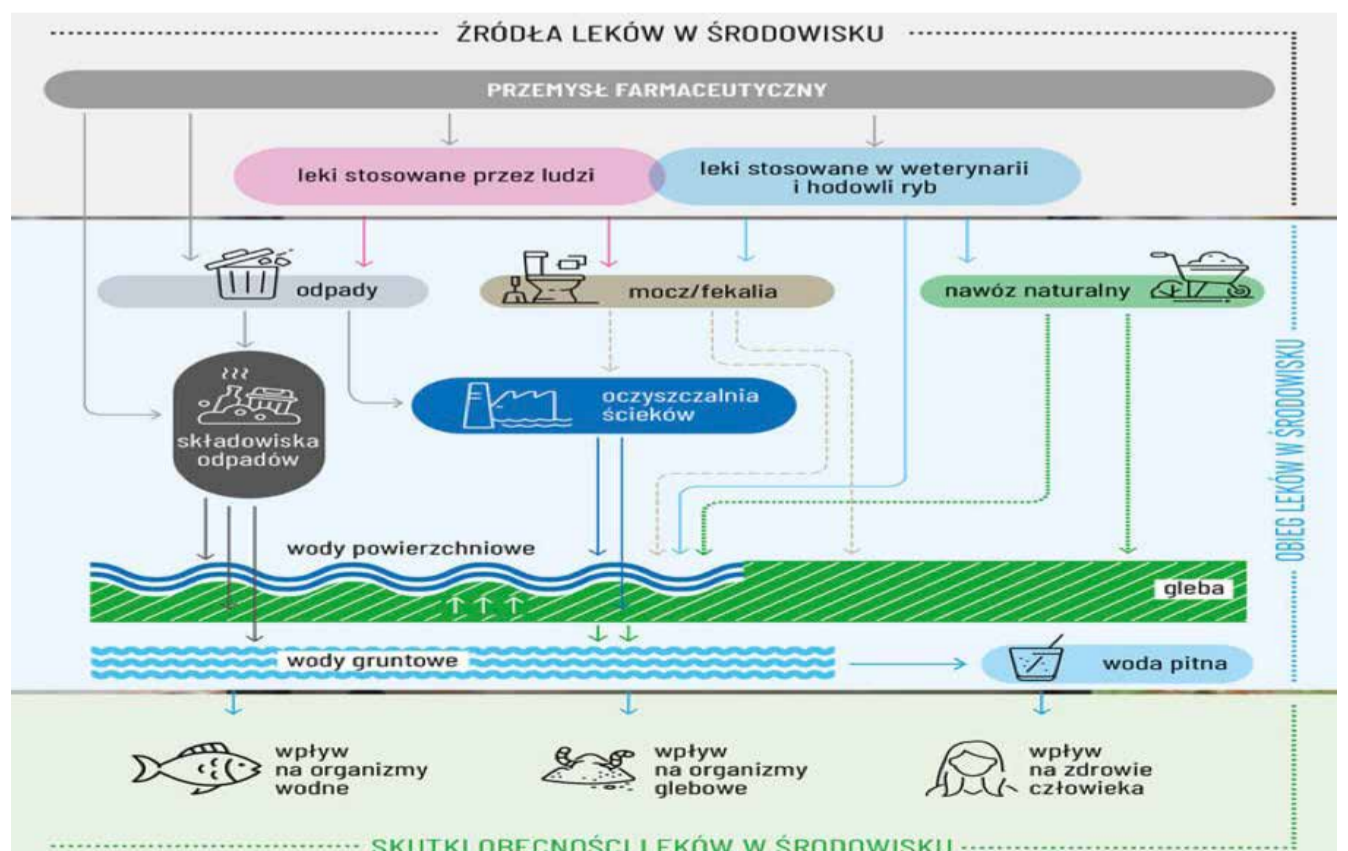
nięte w układach konwencjonalnych (oczyszczanie mechaniczno – biologiczne)

Włączyć należy je na końcu procesu – chlorowanie, membrany, mikro - i nanofiltracja, pogłębione utlenianie, czy adsorpcja na węglu aktywnym.

Obecnie krajem o największym zaawansowaniu prac nad wprowadzeniem nowoczesnych metod oczyszczania ścieków pod kątem redukcji stężeń farmaceutyków jest Szwajcaria – jedyny kraj z regulacjami prawnymi uchwalonymi w tym zakresie.

Głównymi metodami stosowanymi w tym celu są: ozonowanie połączone z filtracją na złożu piaskowym lub z granulowanego węgla aktywnego oraz dozowanie pylistego węgla aktywnego w połączeniu z procesami separacji, filtracji lub sedymentacji.

Lidia Wolny
Politechnika Częstochowska,
Wydział Infrastruktury i Środowiska,
e-mail: lidia.wolny@pcz.pl

Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Bezwolne ofiary smartfonów?

Za nami Dzień Dziecka – doskonała okazja, by zapoznać się z ciekawym dokumentem poświęconym polskiej młodzieży, tzw. pokoleniu Z. Jakie ono jest? Na przykład uzależnione od ekranów, co zagraża jego bezpieczeństwu.

Mowa o raporcie „Diagnoza Młodzieży”, wydanym w 2026 roku i opracowanym przez Polskie Towarzystwo Polityki Społecznej na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej. Dokument bierze pod lupę tzw. pokolenie Z - populację osób urodzonych w latach 1997-2013, liczącą w Polsce ponad 5,73 mln osób. Na jej powierzchowny obraz składają się zwykle stereotypy wygenerowane przez starsze generacje. Co natomiast widzą fachowcy?

Pokolenia Z nie ukształtował bunt pokoleniowy. Powstało w efekcie kumulacji wielu zjawisk. W raporcie czytamy: „Jest jeszcze bardziej indywidualistyczne, różnorodne, cyfrowe. Ma większą świadomość swoich stanów i potrzeb psychicznych, jest mniej pewne siebie i bardziej wrażliwe. Zetki są przeciążone w szkole i w domu, przebudźcowane, zestresowane i uzależnione od ekranów. Mają mniejszą sieć relacji, rzadziej wchodzi w związki. Ostrożniej planują strategie życiowe, później wchodzi w dorosłość, mniej z nich planuje założenie rodziny. [...] Postrzegają siebie jako szybko adaptujących się do rzeczywistości, potrafiących nazywać swoje stany emocjonalne, sprawnych technologicznie. Zetki nie są pokoleniem buntu – chcą spokojnego życia w zgodzie ze swoimi potrzebami. Sigma – pojęcie, które częściowo opisuje ich wyobrażoną tożsamość, łączy w sobie takie cechy jak niezależność, cichy sukces, samodoskonalenie, wrażliwość i chłodny dystans”.

Życie w cyfrowym świecie

Grupa młodych w wieku od 13 do 17 lat najczęściej korzysta ze smartfonów (93 proc.), rzadziej z laptopów, komputerów, tabletów. Pierwszy smartfon dostaje się zwykle na komunie, choć aż 40 proc. dzieci ma go na własność już wcześniej.

W internecie siedzi średnio pięć godzin dziennie, łącząc tę czynność z nauką, jedzeniem posiłków, oglądaniem telewizji, spotkaniami towarzyskimi, podróżami. Ponad 80 proc. polskich nastolatków jeszcze zanim ukończy 13 lat ma założone konto w różnych mediach społecznościowych. Dokładnie zaś – ponad 6 kont. Dziewczyny preferują Instagram, TikToka, Snapchata i Pinteresta, a chłopcy YouTube, Discorda i Twitcha. W tych właśnie aplikacjach spędzają dziennie niemal 3,5 godziny. Co prawda aż 57 proc. rodziców zapewnia, że to oni ustalają w domu zasady korzystania z internetu przez dzieci, ale potwierdza to tylko 21 proc. nastolatków.

Po co młodzi wchodzi do netu? Głównie dla zabicia nudy (aż 67 proc. uczniów szkół ponadpodstawowych). Przy czym grupa 24-38 proc. ma świadomość, że jest to rozrywka bez wartości.

Bezbronni wobec przemocy

Do tych kontaktów brakuje młodzieży jakiegokolwiek przygotowania, a co za tym idzie, wo-

bec niektórych zjawisk pozostaje ona bezbronna. Przykład: system edukacji nie szkoli uczniów, jak rozpoznawać dezinformację, manipulację i treści wygenerowane przez sztuczną inteligencję. To utrudnia młodym ocenę rzeczywistości, prowadzi do powstawania skrajnie różnych opinii na ten sam temat, wpływa na poziom zaufania i jakość relacji społecznych.

Z drugiej strony jednak zetki uważają się za świadomych użytkowników technologii, nie za bezwolne ofiary internetu. Przyznają się n. do nadmiernego scrollowania, ale zakładają, że to nie wina ich słabej woli, lecz starań mediów o przyciągnięcie ich uwagi.

Niestety, blisko połowa nastolatków styka się w sieci z treściami szkodliwymi, m.in. agresją, autodestrukcją, pornografią, przemocą seksualną, mową nienawiści, ryzykownymi wyzwaniem (podejmuje je co trzeci nastolatek, choć zagrażają zdrowiu lub życiu) oraz patostreamami - internetowymi transmisjami na żywo, szokującymi widowiskiem prezentowaniem odstępstw od norm społecznych, np. przemocy domowej. W Polsce narażenie młodzieży na takie przekazy należy do najwyższych w Unii Europejskiej.

Dzieci krzywdzą dzieci

Mowa tu również o przemocy rówieśniczej w różnych formach. Obejmuje ona od 25 do 50 proc. uczniów (np. 13 proc. jest atakowanych w sieci za swój wygląd). Kilkanaście procent doświadcza jej w sposób regularny. Jej sprawcą okazuje się co trzeci uczeń.

- Hejt – agresywne, poniżające wypowiedzi, które mają kogoś zranić, ośmieszyć, a nawet zniszczyć, oficjalnie zaś przedstawiane są przez sprawców jako żart. Dotyka połowę młodych ludzi w wieku 10-19 lat. Co trzeci nastolatek przyznaje się do hejtowania innych.
- Bullying – celowe, powtarzające się i długotrwałe dręczenie kogoś słabszego. Polega na zastraszaniu, agresji fizycznej, obrzucaniu wyzwiskami i izolowaniu z grupy rówieśniczej. Doświadcza go co jakiś czas 40-60 proc. uczniów szkół ponadpodstawowych, natomiast często lub stale - 3-8 proc. W praktyce oznacza to, że w niemal każdej klasie znajduje się ktoś dręczony.
- Cyberbullying - kompromitowanie, poniżanie, zastraszanie innej osoby, rozpowszechnianie bez zgody ofiary treści na jej temat. Sprawcy wykorzystują media społecznościowe, komunikatory cyfrowe, SMS-y. Zjawisko obejmuje 30-35 proc. nastolatków w wieku 13-16 lat. 40-70 proc. ofiar nie zgłasza nikomu tego problemu.

Grupa 25-35 proc. nastolatków w wieku 13-16 lat doświadczyła w ostatnim roku co najmniej jednej formy przemocy online. 47 proc. nie powiedziało o tym ani rodzicom, ani szkole, ani np. policji. Prześladowanie w internecie to jeden z elementów najsilniej wpływających na depresję młodzieży, myśli lub zachowania samobójcze oraz pró-

by samookaleczeń. Ustalił to UNICEF w badaniu 43 tys. dzieci i młodzieży w wieku 9-17 lat.

Wyroluj hejt

O rosnącym zjawisku cyberprzemocy, także rówieśniczej, mówią też nauczyciele i pedagodzy częstochowskich szkół. Dlatego Partnerstwo na rzecz Aktywności Lokalnej „Kreatywne Śródmieście”, a z nim Fundacja Chrześcijańska „Adullam”, zorganizowało konferencję poświęconą bezpieczeństwu w sieci. Policjant, strażnik miejski, psycholog i pedagog mówili o nim do ponad setki dzieci i nastolatków zgromadzonych w Komendzie Miejskiej Policji. Ale na mówieniu się nie skończyło. Partnerstwo przygotowuje dla uczniów szkół średnich konkurs „Wyroluj hejt”. By wziąć w nim udział, trzeba nakręcić filmik, tzw. rolkę, na temat zjawiska hejtu. Konkurs zostanie przeprowadzony po wakacjach.

Joanna Skiba

Członkowie Partnerstwa „Kreatywne Śródmieście”

Urząd Miasta Częstochowa
JOWES - Jurajski Ośrodek Wsparcia Ekonomii Społecznej
Biblioteka Publiczna im. Władysława Biegańskiego
Straż Miejska
ARR - Agencja Rozwoju Regionalnego
Cosinus Częstochowa – Szkoła Policealna i Liceum dla dorosłych
Szkoła Podstawowa nr 39 im. Marii Konopnickiej
Zespół Szkół Szkolno-Przedszkolny nr 1
FitoSTACJA
Niepubliczne Plastusiowe Przedszkole
Biały Kuglarz Arteterapie
Stowarzyszenie HelpCzewa
Częstochowskie Stowarzyszenie Plastyków Imienia Jerzego Dudy-Gracza
Paweł Góral
Stowarzyszenie „Życie Częstochowy i Powiatu”
Fundacja „Ufam Tobie”
Barbara Młynek
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”
Teatr im. Adama Mickiewicza
Profilingua Częstochowa
Rada Dzielnicy Śródmieście
Fundacja Chrześcijańska „Adullam”

Partnerzy Wspierający

Komenda Miejska Policji
Komisariat Policji nr 1
Fundacja Latarnia
TEB Edukacja – Szkoła Średnia Częstochowa
Fundacja „Częstochowa przyszłości”

**Ja nie posprzątam,
ale Ty powinienes!**

**PSIA KUPA
TO NIE KONIEC ŚWIATA**

PO PROSTU POSPRZĄTAJ!

Felieton

Moim zdaniem

Co pewien czas trafiam na tekst – pisany najczęściej z pozycji tzw. „warszawki” - w którym autor ocenia inne miasta, zazwyczaj średnie lub małe, np. pod kątem gospodarki, przemysłu, ładu przestrzennego czy działań rewitalizacyjnych. Dość łatwo formułuje przy tym stanowcze i często krytyczne tezy dotyczące jakości danego ośrodka, jego prowincjonalizmu, stagnacji, zaniedbanych dzielnic, upadku przemysłu czy braku perspektyw. Podpiera się przy tym anonimową opinią symbolicznego taksówkarza, jak to w tym mieście „nic się nie dzieje”. Dorzuci kilka „złotych” myśli dyżurnego lokalnego aktywisty (często ze swojej „branży”), mającego zwyczajowo dosyć specyficzną, bo mało liczącą się z realiami i konsekwentnie niechętną aktualnej ekipie samorządowej, optykę spraw miejskich.

Tacy publicyści najczęściej nie mają oporów, aby w ten sposób „dojeżdżać” miasta, których specyfikę, stan aktualny czy kapitał społeczny znają zwyczajnie słabo (nawet jeżeli wykazują z danym ośrodkiem rodzinne związki). Z ich tekstów wyziera też co rusz szczątkowa ledwo wiedza na temat kompetencji oraz obecnych możliwości finansowych samorządów. Jest to widoczne np. przy utyskiwaniach na brak rewitalizacji ze środków publicznych prywatnych kwartałów miasta czy jakość szpitali, bazujących na kontraktach z NFZ. Dosyć dziwny wydźwięk mają też – biorąc pod uwagę teoretycznie eko-progresywny profil ideowy piszącego - narzekania m.in. na upadek przemysłu ciężkiego. Czyli: huty i kopalnie kiedyś truły, ale żywiły. Winna – transformacja ustrojowa, a pośrednio

– w tle – władze lokalne, choć jako żywo smutny los zakładów pracy doby PRL nie był w gestii decyzyjnej ani „na majątku” ledwo odrodzonych samorządów. Recenzent miast z reguły też nie zauważa, że coś tam jednak w zamian powstało... Bo samorządy przygotowały i skomunikowały nowe tereny inwestycyjne, działają strefy ekonomiczne, rozwinęły się nowe branże, a lokalne gospodarki są obecnie nierzadko lepiej zdywersyfikowane, czyli bardziej odporne na globalne lub... ustrojowe kryzysy.

Taki krytyk nie widzi też wysiłku, przecież nie tylko samorządów, ale wielu miejskich instytucji i całych społeczności lokalnych, włożonego np. w przebudowę układu drogowego, budowę nowych połączeń, lepszy standard komunikacji zbiorowej, poprawę warunków do nauki w szkołach i przedszkolach, modernizację wielu miejskich przestrzeni, realizację kolejnych projektów edukacyjnych i społecznych służących zdobyciu praktycznych kompetencji zawodowych, przeciwdziałających wykluczeniu, umożliwiających zadbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne, itd., itp.

Nie ma też nic o tym jak w ostatnich latach osłabiono samorządowe finanse, ile miasta muszą dopłacać do szkół, że wyludnianie się wszystkich niemal polskich ośrodków to przede wszystkim efekt ujemnego bilansu demograficznego, będącego efektem zmian kulturowych... Autorzy takich publicystycznych tabloidów jakoś nie zauważają, że w średnich lub średnio-większych miastach, takich jak Częstochowa, naprawdę dużo się teraz buduje, poprawia się komfort mieszkania i... ogólnie życia. Dla nich – autorów dra-

stycznych uproszczeń w ocenie pozawarszawskiej rzeczywistości – nadal są to postpeerelowskie skanseny, co każe im poddawać w wątpliwość wartość dokonań samorządności i demokracji lokalnej. Jednocześnie – trochę paradoksalnie - przywołują czasy PRL-u, jako dobry przykład, bo wtedy „był rozwój”. No tak. Ludzi było więcej, były czasy demograficznego boomu, więc w państwowej gospodarce trzeba było dać jakąś pracę i jakiś kąt do mieszkania.

Tyle, że ja na Częstochowę z końca lat 80. lub początku 90. XX wieku nie chciałbym się jakoś zamienić. Jestem w stanie obiektywnie ocenić zmiany, jakie tu zaszły, wiedząc oczywiście, że nigdy nie było i nie będzie idealnie. Zawsze może być lepiej. Bywałem i bywam jednak w różnych miastach i polskich, i europejskich, także tych największych, słynących z urody lub funkcjonalności.

We wszystkich praktycznie można trafić na miejsca brzydkie, opuszczone, zapomniane przez Boga i ludzi... Biedne czy mniej bezpieczne. Mam więc skalę porównawczą i - tak jak nie osądzam pochopnie tych uznanych aglomeracji po zaniedbanych dzielnicach – tak nie dam sobie wmówić, że w Częstochowie powinniśmy mieć jakieś szczególne „wielkomiejskie” kompleksy wobec Europy i świata.

A „słoma” – moim zdaniem - potrafi wyjść z każdego buta. Także stołecznego publicysty kreślącego mocno tendencyjny obraz lokalnej polskiej rzeczywistości.

Włodzimierz Tutaj

ZGM TBS - najlepszy wybór dla wspólnot mieszkaniowych

Zakład Gospodarki Mieszkaniowej TBS Sp. z o.o.
w Częstochowie
ul. POW 24
tel. centrala: (34) 368-24-61
FAX: (34) 365 12 90
sekretariat@zgm-tbs.czest.pl
www.zgm-tbs.czest.pl

ODDZIAŁY EKSPLOATACJI:

ul. Orlik-Rückemanna 35/37 ----- (34) 361 89 25
ul. Wały Dwernickiego 101/105 ----- (34) 361 16 86
Al. Niepodległości 27 ----- (34) 363 12 70
ul. Nowowiejskiego 26 ----- (34) 368 26 90
ul. Tuwima 6 ----- (34) 368 25 28
ul. Łukasińskiego 26 ----- (34) 323 20 33

